

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci žalobcu: **Ing. M.B.**, L., B., zast. PhDr. O.S., CSc., A., B., proti žalovanému: **I. Č.**, nar. X., M., P., **o zaplatenie 240 000,- Sk (7 966,54 eur) s prísl.**, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. októbra 2005 č. k. 34 Cb 86/01-40, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. októbra 2005 č. k. 34 Cb 86/01-40 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 240 000,- Sk spolu so 6% úrokom od 01. 06. 1998 až do zaplatenia a 12 000,- Sk náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu znejúceho na sumu 240 000,- Sk s príslušenstvom a zmenkového platobného rozkazu znejúceho na sumu 4 300 000,- Sk s prísl. titulom práva zo zmenky.

Súd po preskúmaní zmenky zistil, že lehota splatnosti zmenky je určená neprípustným spôsobom, čo má za následok jej neplatnosť, preto bol žalobca vyzvaný, aby preukázal uplatnený nárok.

Žalobca podaním zo dňa 02. 05. 2003, doplnil pôvodný návrh uvedením kauzálnych dôvodov vystavenia zmenky. V podaní zo dňa 02. 05. 2003 doplnil žalobu tak, že uviedol, že poskytol žalovanému pôžičku na základe ústnej zmluvy.

Žalovaný k doplnenému návrhu uviedol, že žiadnu zmenku nepodpísal a žalobca mu v minulosti požičal 300 000,- Sk, ktoré však vrátil. V ďalšom podaní doručenom súdu 10. 10. 2005, po zaslaní fotokópie zmenky, žalovaný na otázku, či zmenku vystavil uviedol, že k zmenke uvádza len toľko, že ju zaplatil a žalobca dostal ešte 60 000,- Sk viac.

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo v neprítomnosti žalovaného. Prevzatie predvolania na prvé pojednávanie mal súd preukázané náhradným doručením, uložením na pošte a na ďalšie pojednávanie sa nedostavil, pričom neúčast' ospravedlnil zdravotnými problémami, čo doložil kópiou dočasnej práceneschopnosti zo dňa 20. 06. 2005, z ktorej nebolo možné zistiť, či práceneschopnosť naďalej trvá. O odročenie pojednávania, nežiadal.

Súd vykonal dokazovanie vyjadrením žalobcu, výsluchom svedka A., zmenkou vystavenou dňa 15. 05. 1998, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 03. 12. 1999, dokladmi o dvoch vkladoch hotovosti vo výške 300 000,- Sk na stavebné sporenie v dňoch 22. a 27. 09. 1999 na mená I. Č. a S.Č..

Podľa vyjadrenia žalobcu si tento v konaní uplatňoval pohľadávku titulom pôžičky, ktorú vo výške 240 000,- Sk poskytol žalovanému. Zmenka z 15. 05. 1998 na uvedenú sumu bola vystavená ako zabezpečovací prostriedok jeho nároku z uvedenej pôžičky. Neuvedomil si však, že nie je možné splatnosť zmenky určiť vymedzením obdobia, v ktorom má byť zaplatená. Uviedol, že pôžičku žalovanému poskytol na základe ústnej zmluvy o pôžičke vo výške 240 000,- Sk a išlo o pôžičku na podnikanie. Až do doby, dokedy nebolo zrejmé, že zmenka je neplatná, ponúkal žalovaný ako garanciu návratnosti pôžičky svoj osobný automobil, ktorý však predal tretej osobe.

Ďalej žalobca uviedol, že okrem tejto pôžičky ešte žalovanému požičal dvakrát 300 000,-- Sk, formou priameho vkladu na stavebné sporenie žalovaného a jeho dcéry. Sumu z takto požičaných finančných prostriedkov žalovaný žalobcovi vrátil, o čom predložil žalovaný doklad do spisu, nejde však o splatenie žalovanej sumy. Žalobca predložil súdu fotokópie dvoch vkladových listov na meno I. a S., ktorými vložil v prospech týchto osôb po 300 000,-- Sk.

Súd vypočul i svedka A., ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že osobne sprostredkoval u žalobcu pôžičku pre žalovaného, s ktorým sa dlhšiu dobu poznal a dobre sa poznal i so žalobcom. O zapožičanie peňazí žalovaný najskôr požiadal svedka, ktorý nemal voľné finančné prostriedky, preto požiadal žalobcu o pomoc pre žalovaného a zaručil sa za neho. K odovzdaniu peňazí došlo na Donovaloch a pamätá si, že išlo o sumu vyššiu ako 200 000,-- Sk a mohlo to byť v roku 1998. Žalovaný ako záruku na vrátenie požičanej sumy ponúkal svoje osobné motorové vozidlo, ktoré však neskôr predal. Potvrdil tiež, že má vedomosť o tom, že žalovaný doposiaľ žalobcovi požičané peniaze nevrátil.

Po vyhodnotení všetkých dôkazov súd dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je dôvodná, k čomu dospel na základe nasledovných skutočností:

Svedok I. C. potvrdil žalobcom uvádzané okolnosti poskytnutia pôžičky žalovanému vo výške 240 000,-- Sk a uviedol, že sám žalobcu požiadal, aby žalovanému pomohol. Žalobca mal tiež k dispozícii doklady o vklade hotovosti na účty stavebných sporení žalovaného a jeho dcéry, v oboch prípadoch po 300 000,-- Sk, čo preukazuje jeho tvrdenie, že okrem pôžičky 240 000,-- Sk, požičal žalovanému na uvedené vklady 600 000,-- Sk v roku 1999, ktorú sumu žalovaný aj vrátil, čo potvrdzuje tvrdenie žalobcu, že vrátené peniaze, boli na splatenie uvedených vkladov žalobcom v prospech žalovaného a jeho dcéry.

Žalovaný sám spochybnil vierohodnosť svojho tvrdenia o tom, že nikdy nevystavil žalobcovi zmenku na sumu 240 000,-- Sk, keď v poslednom vyjadrení doručenom súdu 10. 10. 2005, už pravosť zmenky nepopieral, ale uviedol, že uvedenú sumu v zmenke už zaplatil aj spolu s úrokmi vo výške 60 000,-- Sk. Aj keď súd nerozhodoval o uplatnenom nároku, ako o nároku zo zmenky, predmetná zmenka je nepochybne dôkazom o dlhu žalovaného voči žalobcovi.

V predmetnej veci išlo o pôžičku podľa Občianskeho zákonníka, preto súd vec posudzoval podľa § 657 Obč. z., o úrokoch podľa § 517 ods. 2 Obč. z. a rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti rozsudku. Pokiaľ ide o úrok, žalobca mohol požadovať dvojnásobok diskontnej sadzby vyhlásenej NBS, avšak na výšku úrokov uvedených v návrhu, súd ich priznal len v požadovanej výške.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal trovy prvostupňového konania vo výške zaplateného súdneho poplatku 12 000,– Sk.

Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie podaním zo dňa 12. decembra 2005 v ktorom uviedol, že súd rozhodol bez jeho účasti, i keď sa ospravedlnil. Poukázal na to, že vypočutie nejakého p. C., nemá s týmto prípadom žiadne súvislosti. Je len pravdou, že mu žalobca požičal dva krát 300 000,-- Sk na stavebné sporenie, ktoré sumy aj vrátil. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že spochybňovanie svedeckej výpovede je účelové a tvrdenia v odvolaní ohľadne neopodstatnenosti žaloby, sú nepravdivé. Žalovaný nepreukázal, že požičanú sumu 240 000,– Sk, vrátil. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O. s. p. a zistil, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je odvolanie žalovaného proti rozsudku, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 240 000,-- Sk s príslušenstvom a trovy konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie a dokazovanie pred súdom prvého stupňa a zistil, že napadnutý rozsudok nie je v rozpore s právnym predpisom.

K námietkam vzneseným v odvolaní odvolací súd prijal názor, že nie sú dôvodné, ani žiadnym relevantným spôsobom preukázané.

Otázku jeho neúčasti na pojednávaniach odvolací súd vyhodnotil tak, že súd prvého stupňa nepochybil, keď vo veci konal a pojednával bez jeho prítomnosti. Nie je

sporné, že účastník má právo, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti, čo však neznamená, že by súd nemohol konať a rozhodnúť bez jeho prítomnosti, ak sú inak splnené podmienky uvedené v § 101 ods. 2 O. s. p. Ustanovenie § 115 O. s. p. ukladá súdu, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkovi doručené tak, aby mal dostatok času na prípravu. V predmetnej veci súd vytýčil prvé pojednávanie na 21. apríla 2005, pričom žalovanému bolo predvolanie doručené na adresu, kde sa zdržiaval dňa 10. marca 2005 s tým, že opakované doručenie sa uskutočnilo 11. marca 2005, pričom žalovaný odmietol zásielku prevziať, čo vyplýva z doručky, ako i uvedenia tejto skutočnosti na rube doručovanej obálky s predvolaním i s podpisom žalovaného (na l. č. 15), následne súd opätovne vec predvolal na 18. augusta 2005, pričom žalovaný predvolanie síce prevzal, ale ospravedlnil svoju neúčast' zo zdravotných dôvodov, pričom o odročenie pojednávania nepožiadala. Súd vzhľadom na ust. § 101 ods. 2 O. s. p. vo veci pojednával, vec nerozhodol, ale pojednávanie odročil na 20. októbra 2005. Žalovaný predvolanie na tento termín prevzal, opätovne ospravedlnil svoju neúčast' zo zdravotných dôvodov, ale nepožiadala o odročenie pojednávania. Súd následne vo veci rozhodol. Odvolací súd na základe uvedeného zastáva názor, že prvostupňový súd neporušil právny predpis, keď vo veci konal a rozhodol bez účasti žalovaného.

K veci samej odvolací súd vyslovil, že napadnutý rozsudok bol vydaný na základe zisteného skutkového stavu, z ktorého bol následne vyslovený správny právny záver. Bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovanému sumu 240 000,- Sk, ako pôžičku, ktorú žalovaný nevrátil, pričom táto skutočnosť vyplýva z jeho podania doručeného súdu 10. 10. 2005 (na l. č. 32), v ktorom uvádza, citujem: „k uvedenej zmenke, ktorú ste mi zaslali len toľko, táto časť bola mnou zaplatená dňa 03. 12. 1999 – vid' kópia. Na ďalšej sume sme sa dohodli, že už úroky nebude žiadať, dostal predsa 60 000,- Sk navyše“. Je pravdou, že 03. 12. 1999 bola zaplatená resp. vrátená suma 300 000,- Sk, ale ako vyplynulo z dokazovania pred prvostupňovým súdom, táto suma bola splatením žalobcom poskytnutého vkladu na stavebné sporenie žalovaného, teda pôžičky, ktorá nebola predmetom tohto konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že ich náhradu úspešnému žalobcovi nepriznal, pretože mu žiadne účelne vynaložené trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 23. júna 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková